

การศึกษาเปรียบเทียบแบบเรียนการฟังภาษาจีนกลางระดับต้นใน
ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

**THE COMPARISON OF PRIMARY CHINESE LISTENING
TEXTBOOKS WHICH APPLIED IN THAI UNIVERSITIES**

ชนิกันต์ รัตนชัยไพศาลกุล¹

CHANIKAN RATTANACHAIPASANKUL

Instructor in Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University

E-mail: Chanikan.r88@gmail.com

เสี่ยวซิน शेอ²

XIAOXIN SHE

Instructor in Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University

E-mail: shexx123@hotmail.com

Received: 19 August 2023 / Revised: 07 December 2023 / Accepted: 12 December 2023

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันหนังสือแบบเรียนการฟังมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ การวิจัยเกี่ยวกับสื่อการสอนภาษาจีนมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่การวิจัยเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนการฟังภาษาจีนยังมีไม่มากนัก โดยเฉพาะการวิจัยหนังสือแบบเรียนการฟังในระดับต้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยยกประเด็นปัญหาการเลือกใช้หนังสือแบบเรียนการฟังภาษาจีนกลางระดับต้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยในปัจจุบันหนังสือแบบเรียนที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายเป็นหนังสือแบบเรียนจากประเทศจีนที่เรียบเรียงเพื่อผู้เรียนชาวต่างชาติที่เรียนในประเทศจีน จึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวไทย ความยากง่ายของเนื้อหา รวมถึงแบบฝึกหัดที่เหมาะสม ผู้วิจัยเห็นถึงปัญหาเหล่านี้จึงนำมาซึ่งการวิจัยครั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบหนังสือแบบเรียนการฟังภาษาจีนระดับต้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย จำนวน 3 ชุด ดังนี้

1. Developing Chinese : Elementary Chinese Course (发展汉语:初级听力) 2. Boya Chinese Listening and Speaking (Elementary) (博雅汉语听说: 初级起步篇) 3. Hanyu TingLi Jiaocheng Vol.1, 3rd Edition (汉语听力教程 (第 3 版) 第 1 册)) ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบแบบเรียนที่นิยมใช้ 3 หัวข้อ ได้แก่ หลักการหรือรูปแบบการเรียบเรียง หัวเรื่องเนื้อหาในแต่ละบท และแบบฝึกหัดของหนังสือแบบเรียน เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางให้ผู้ศึกษานำไปเป็นแนวทางในการเลือกใช้นหนังสือแบบเรียนประกอบการเรียนการสอน อีกทั้งเพื่อเสนอแนะมุมมองและแนวทางการเรียบเรียงตำราแบบเรียนการฟังของตนเอง

จากผลการวิจัยพบว่า หนังสือชุด Fazhan มีจุดเด่นด้านรูปแบบของหนังสือ สามารถใช้หนังสือชุดการฟังนี้เพียงลำพังโดยไม่จำเป็นต้องใช้กับชุดหลัก ด้านจำนวนแบบฝึกหัด มีอัตราส่วนแบบฝึกหัดเชิงกล (ตายตัว) ก่อนข้างมากในช่วงเล่มแรก ทำให้เหมาะสำหรับผู้เรียนระดับต้นเป็นอย่างมาก ด้านเนื้อหาแบบฝึกหัดมีเนื้อหาแบบฝึกหัดเชิงประยุกต์ใช้จากง่ายไปยาก จุดด้อย ด้านเนื้อหาแบบฝึกหัดมีบางหัวข้อที่ล้าสมัย ผู้สอนควรปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน หนังสือชุด Boya มีจุดเด่นด้านรูปแบบหนังสือเช่นเดียวกับหนังสือชุด Fazhan ในส่วนของเสียงบันทึก (录音) มี QR CODE ให้ผู้เรียนสแกนในทุกบทภายในเล่มหนังสือ ทำให้สะดวกมากในการเรียนการสอน ด้านหัวเรื่องบทเรียนมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักการการเรียบเรียงของหนังสือชุดนี้ที่เน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำ ด้านประเภทแบบฝึกหัด เน้นแบบฝึกหัดทั้ง 3 ประเภทไปพร้อม ๆ กัน ด้านเนื้อหาแบบฝึกหัด มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีแบบฝึกหัดที่ให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเองหรือเป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียน และยังมีหัวข้อแบบฝึกหัดที่หลากหลายมากที่สุดอีกด้วย จุดด้อยของหนังสือเล่มนี้เช่นเดียวกับหนังสือชุดอื่นคือเป็นชุดหนังสือที่มีวัตถุประสงค์ใช้เรียนในประเทศจีน จึงไม่เหมาะกับผู้เรียนในบางประเทศ หนังสือชุด Jiaocheng มีจุดเด่นด้านแบบฝึกหัดประเภทเชิงกล (ตายตัว) และยังเน้นแบบฝึกหัดประเภทความเข้าใจด้วยเช่นกัน ด้านเนื้อหาแบบฝึกหัด มีหัวข้อแบบฝึกหัดที่ให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงและเน้นเสียงตามเสียงบันทึกที่ได้ยิน นอกจากนี้ในเล่มที่ 3 ยังมีข้อสอบเพื่อทดสอบผู้เรียนจำนวน 3 ชุด จุดด้อย หนังสือชุดนี้มีเล่มหลักที่ควรใช้ควบคู่กัน ไม่เหมาะกับการใช้เพียงลำพังเนื่องจากภายในหนังสือชุดการฟังนี้เป็นรูปแบบที่มีเพียงแบบฝึกหัดเท่านั้น นอกจากนี้แบบฝึกหัดประเภทประยุกต์ใช้ของหนังสือชุดมีน้อยเกินไป อาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

คำสำคัญ : หนังสือแบบเรียนการฟังภาษาจีนระดับต้น เปรียบเทียบแบบเรียนการฟัง ภาษาจีน
กลางระดับต้น

ABSTRACT

Presently, Chinese listening textbooks have vital role in learning the language and there were much more studies about Chinese learning and teaching media. However, there were only few studies about Chinese listening textbook, especially, the basic textbook. This study was issued about primary Chinese listening textbooks selection in undergraduate level in Thailand. Presently, most of the selected textbooks are from China and were design for foreign learners which study in China. Therefor, in case of Thailand, suitability of the content and the exercise are needed to be considered. So, the objective of this study was comparing three Chinese listening textbooks that were used in Thailand as 1. Developing Chinese : Elementary Chinese Course (发展汉语:初级听力) 2. Boya Chinese Listening and Speaking (Elementary) (博雅汉语听说: 初级起步篇) 3. Hanyu TingLi Jiaocheng Vol.1, 3rd Edition (汉语听力教程 (第3版) 第1册)). The study compare the textbook in three domains as content composition, content selection and exercise as a guideline for the textbook selection. Also, the study proposed the researcher's Chinese listening text composition.

The result found that Fazhan series was outstanding on textbook pattern. The listening section can be used separately from the main section. In addition, there were large portion of mechanical exercise in the first volumne which made them suitable for primary level learner and also, there were multiple level of applied exercise. However, some exercise were obsolete which teachers should adapt to be modern. For Boya, they had the same prominent as Fahzan. In addition they had recorded voice and QR CODE for every lesson which was convenience for teaching and learning process. The lessons in the textbook were emphasize on daily life and there were all three categories of exercise. The exercise are variety such as group activities which encourage learners to participate. In addition, there were additional activities for self-study. Anyway, the

downside, as other series, was Boya is created to be used in China only. So, they may not be suitable for learners in some countries. For Jiaocheng, their prominent was on mechanical, understanding and pronunciation practice. Also, In the Vol.3, there were three test to evaluate learners. Anyway, this series was unsuitable for separately use because there had only exercise and there were only few applied exercise which may affect learner in their real situation application.

Keywords : Primary Chinese listening textbook, Listening textbook comparison, Primary Chinese Mandarin.

บทนำ

การเรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศมีทักษะการเรียนรู้ 4 ประเภท ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งทุกทักษะมีความสำคัญอย่างเท่าเทียมกัน ทุกทักษะอาศัยซึ่งกันและกันในการผลักดันให้ผู้เรียนได้มาซึ่งภาษาที่สอง โดยทักษะการฟังเป็นทักษะพื้นฐานทักษะแรกในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การที่จะพัฒนาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น นอกจากปัญหาจากปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อผู้เรียนแล้ว ปัจจัยภายนอกที่สำคัญมากอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้คือ การมีหรือเลือกใช้หนังสือแบบเรียนที่เหมาะสมแก่กลุ่มผู้เรียนนั้น ๆ ด้วย โดยปัญหาของตำราแบบเรียนการฟังพูดภาษาจีนกลางระดับต้นในระดับอุดมศึกษานั้นมีอยู่หลายประการ เช่น การขาดความน่าสนใจของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมภายในและนอกห้องเรียน โดยบางกิจกรรมจากตำราแบบเรียนที่ไม่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติในประเทศไทยหรือสภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนไม่ได้อาศัยอยู่ในประเทศเจ้าของภาษา และไม่มีเพื่อนร่วมชั้นเรียนจากหลากหลายประเทศ ปัญหาการอธิบายคำศัพท์หรือไวยากรณ์ที่ใช้อธิบายประกอบในแบบเรียนมีการอธิบายที่ซับซ้อนและไม่ใช้ภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องจำนวนแบบฝึกหัด หัวข้อแบบฝึกหัด ประเภทของแบบฝึกหัดของแต่ละชุดหนังสือว่าเท่าใดแบบใดจึงจะเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนและสามารถทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก ไม่เบื่อหน่าย และใช้ศักยภาพได้อย่างเต็มที่ การฝึกทักษะการฟังสิ่งที่สำคัญที่สุดคือแบบฝึกหัดที่ใช้ฝึก หากไม่มีแบบฝึกหัดที่ใช้ฝึกก็ไม่สามารถพัฒนาทักษะการฟังได้ และตำราแบบเรียนที่ไม่มีแบบฝึกหัดการฟังก็ไม่อาจนับว่าเป็นตำราแบบเรียนที่ใช้สอนได้ (Lu Bisong, 1996)

ในปัจจุบันยังไม่มีหนังสือแบบเรียนการฟังพูดภาษาจีนกลางที่เรียบเรียงขึ้นมาเพื่อผู้เรียนชาวไทยโดยเฉพาะ มีตำราแบบเรียนการฟังพูดที่แปลเป็นภาษาไทยอยู่บ้างเพียงเล็กน้อย แต่ก็ได้เป็นตำราแบบเรียนสำหรับผู้เรียนชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นตำราแบบเรียนที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อนักศึกษาต่างชาติที่เรียนอยู่ในประเทศจีน และสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนในประเทศจีนเอง ดังนั้นในปัจจุบันการเลือกใช้ตำราแบบเรียนในรายวิชาการฟังพูดภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ หรือความชอบของผู้สอนเท่านั้น มิได้มีมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกชุดหนังสือแบบเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีการสำรวจการเลือกใช้ตำราการฟังพูดของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยมาแล้ว โดยเลือกจากแบบเรียนที่นิยมใช้ในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย เป็นชุดแบบเรียนที่มีการปรับปรุงและตีพิมพ์ไม่นานมาก เลือกมา 3 ชุด เพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบ โดยได้ชุดหนังสือดังนี้ 1. Developing Chinese : Elementary Chinese Course (发展汉语:初级听力) 2. Boya Chinese Listening and Speaking (Elementary) (博雅汉语听说: 初级起步篇) 3. Hanyu TingLi Jiaocheng Vol.1, 3rd Edition (汉语听力教程 (第3版) 第1册)) ผู้วิจัยนำหนังสือแบบเรียนทั้ง 3 ชุดนี้มาศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ 1. ศึกษาเปรียบเทียบหลักการหรือรูปแบบการเรียบเรียงของตำราแบบเรียน 2. ศึกษาเปรียบเทียบหัวเรื่องเนื้อหาในแต่ละบทของหนังสือแบบเรียน 3. ศึกษาเปรียบเทียบแบบฝึกหัดของตำราแบบเรียน การวิเคราะห์แต่ละหัวข้อเพื่อสะท้อนจุดเหมือนและจุดต่าง จุดเด่นและจุดด้อยของหนังสือแบบเรียนแต่ละชุด นอกจากนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ศึกษาวิจัยนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการเลือกหนังสือแบบเรียนให้เหมาะกับกลุ่มผู้เรียนของตน ตลอดจนเป็นแนวทางในการเขียนตำราแบบเรียนตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบหนังสือแบบเรียนการฟังภาษาจีนระดับต้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย จำนวน 3 ชุด ในประเด็น 3 หัวข้อ ได้แก่ หลักการหรือรูปแบบการเรียบเรียง หัวเรื่องเนื้อหาในแต่ละบท และแบบฝึกหัดของหนังสือแบบเรียน
2. เพื่อเสนอแนะมุมมองและแนวทางการเรียบเรียงตำราแบบเรียนการฟังพูดรวมถึงเป็นแนวทางในการเลือกใช้ตำราแบบเรียนเพื่อประกอบการเรียนการสอน

ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาเปรียบเทียบหลักการและรูปแบบการเรียบเรียงของตำราแบบเรียนการฟังพูด ระดับต้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย จำนวน 3 ชุด ได้แก่ 1. Developing Chinese : Elementary Chinese Course 1,2 (发展汉语:初级听力 1,2) จำนวน 2 เล่ม 2. Boya Chinese Listening and Speaking (Elementary) เล่ม 1,2 (博雅汉语听说: 初级起步篇 1,2) จำนวน 2 เล่ม 3. Hanyu TingLi Jiaocheng Vol.1,2,3, 3rd Edition (汉语听力教程 (第3版) 第1-3册) จำนวน 3 เล่ม ซึ่งได้มาจากการใช้คอมพิวเตอร์สุมจากรายชื่อชุดหนังสือที่นิยมใช้กันใน ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

2. “โครงร่าง” ที่นำมาเป็นพื้นฐานในการศึกษาเปรียบเทียบ

“โครงร่าง” ที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวิจัยครั้งนี้มี 1 โครงร่าง โดยโครงร่างที่กล่าวมาข้างต้นเป็นหนังสือมาตรฐานชีวิตในภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติที่เรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งแต่ละเนื้อหาแต่ละด้านมีหนังสือมาตรฐานชีวิตนี้เฉพาะแต่ละด้าน และต่อไปในการวิจัยนี้จะเรียกหนังสือชนิดนี้แบบย่อว่า “โครงร่าง” เนื่องจากในภาษาจีนเรียกว่า “大纲” ในหัวข้อการศึกษาเปรียบเทียบหัวข้อเรื่องเนื้อหาในแต่ละบท ใช้โครงร่าง “หลักสูตรทั่วไปสำหรับการสอนภาษาจีนชาวต่างชาติ”³

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเปรียบเทียบหนังสือแบบเรียนจำนวน 3 ชุด โดยแบ่งวิเคราะห์เป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ หลักการหรือรูปแบบการเรียบเรียง หัวเรื่องเนื้อหาในแต่ละบท และแบบฝึกหัดของหนังสือแบบเรียน นอกจากนี้ยังนำเสนอข้อเสนอนะในการเลือกใช้ตำราประกอบการสอนหรือการเขียนตำราเป็นของตนเอง (หมายเหตุ: เนื่องจากชื่อหนังสือตำราแบบเรียนค่อนข้างยาว ต่อไปจะกล่าวถึงโดยใช้ชื่อย่อและใช้ตัวเลขแทนลำดับของเล่ม ดังนี้

1) Developing Chinese : Elementary Chinese Course (发展汉语:初级听力) จำนวน 2 เล่ม เรียกว่า Fazhan1 และ Fazhan2

2) Boya Chinese Listening and Speaking (Elementary) (博雅汉语听说: 初级起步篇) จำนวน 2 เล่ม เรียกว่า Boya1 และ Boya2

³ 孔子学院总部. (2014). 国际汉语教学通用课程大纲. 国家汉办编制. 北京: 北京语言大学出版社.

3) Hanyu TingLi Jiaocheng, 3rd Edition (汉语听力教程 (第3版)) จำนวน 3 เล่ม
เรียกว่า Jiaocheng1, Jiaocheng2 และ Jiaocheng3

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการการเรียบเรียงหนังสือตำราแบบเรียนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ

Lu Bisong (1995) ชี้ให้เห็นว่าการเรียบเรียงตำราแบบเรียนการฟังนอกจากหลักการ 6 อย่าง ได้แก่ การปฏิบัติได้จริง การสื่อสาร ความรู้ ความน่าสนใจ ความเป็นเหตุและผล และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้แล้วนั้น ยังควรให้ความสำคัญกับประเด็นดังต่อไปนี้อีกด้วย ได้แก่ 1. ความน่าสนใจในเนื้อหา 2. ระดับความยากง่ายกับระดับของผู้เรียน 3. ในทางภาษาควรมีกับดักหลุมพรางเพื่อให้ผู้เรียนได้ระมัดระวังในการใช้ภาษา 4. ควรมีแบบฝึกหัดที่เพียงพอ Li Hongyin (2000) เห็นว่าตำราแบบเรียนการฟังที่ใช้สอนควรคำนึงถึงความต้องการหรือวัตถุประสงค์ของผู้เรียนเป็นหลักสูตรนั้น นอกจากนี้ยังควรคำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้ 1. ด้านรูปแบบภาษา ควรมองเรื่องความถูกต้องของภาษาดังนั้นควรหลีกเลี่ยง ประโยคที่แต่งขึ้นเองหรือเกมที่คิดขึ้น แต่ควรเน้นที่จำนวนปริมาณของรูปแบบภาษา 2. ด้านเนื้อหา ควรต้องเน้นรูปแบบการทำแบบฝึกหัดในหัวข้อฟังเสียงบันทึกแล้วตอบคำถาม และควรเพิ่มส่วนที่ให้ผู้สอนพูดและให้ผู้เรียนได้ฟังมาก่อนล่วงหน้า 3. ด้านภาษา ควรให้ความสำคัญกับปริมาณของคำศัพท์และไวยากรณ์ ในขณะเดียวกันไม่ควรใช้ภาษาที่บิดเบือน Liu Xun (2000) กล่าวถึงการเรียบเรียงหนังสือและการวางโครงสร้างของหนังสือที่ดีมีผลต่อผู้เรียน การเรียบเรียงหนังสือที่ดีจะช่วยฝึกฝนทักษะทางภาษาของผู้เรียน และเนื่องจากหนังสือเรียนภาษาต่างประเทศที่ดีส่วนใหญ่จะประกอบด้วยครูที่มีประสบการณ์การสอนมากมาย รวมถึงงานวิจัยทางวิชาการที่แข็งแกร่ง สิ่งเหล่านี้ทำให้สามารถเรียบเรียงหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนด นอกจากนี้ หนังสือเรียนภาษาต่างประเทศที่ยอดเยียมมักจะมีเนื้อหาข้ามวัฒนธรรมที่หลากหลาย และสามารถรวมความรู้ข้ามวัฒนธรรมบางอย่างเข้ากับการเรียนการสอนได้อย่างละเอียด ซึ่งจะช่วยปลูกฝังทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของผู้เรียนอีกด้วย Yang Qinghua (1995) กล่าวถึงประเด็นการเรียบเรียงหนังสือเรียนควรทำตามหลักการพื้นฐานที่ผสมผสานกันระหว่างโครงสร้าง-ฟังก์ชัน-วัฒนธรรม ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญในการเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน และเป็นพื้นฐานสำคัญในการเสริมสร้างระดับการสอนภาษาจีน

การออกแบบแบบฝึกหัดของหนังสือแบบเรียนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ

Lu Bisong (1995) เห็นว่าเนื้อหาพื้นฐานของแบบฝึกหัดการฟังคือการเรียนรู้จำเสียง เข้าใจความหมายของคำ และแบบฝึกหัดการฝึกฟังควรออกแบบโดยมองถึงมุมมองเหล่านี้ รูปแบบแบบฝึกหัดหลัก ได้แก่ 1. แบบฝึกหัดการเรียนรู้จำเสียง โดยเน้นเสียงแต่ละพยางค์ (รวมทั้งเสียงพยัญชนะ เสียงสระและเสียงวรรณยุกต์) การอ่านออกเสียงแบบต่อเนื่อง การหยุดเว้นวรรค การเน้นเสียงสูงต่ำ การออกเสียงวรรณยุกต์ เป็นต้น โดยรูปแบบที่ใช้โดยทั่วไปคือ การเขียนตามคำบอก (เขียนพินอิน) การเน้นเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เป็นต้น 2. แบบฝึกหัดการเข้าใจความหมายของคำในแบบฝึกหัดของตำราแบบเรียนการฟังภาษาจีนนั้นจะต้องมีคำศัพท์ที่ผู้เรียนเคยเรียนไปแล้วและคำศัพท์ใหม่ด้วยในแบบฝึกหัดการฟัง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนคำศัพท์ที่เคยเรียนแล้วในขณะเดียวกันได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ไปพร้อม ๆ กัน โดยรูปแบบที่ใช้ทั่วไปคือ การมีตัวเลือกหลายตัวในการเลือกคำตอบ ซึ่งตัวเลือกเหล่านั้นเป็นคำพ้องรูปหรือพ้องเสียงหรือเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน 3. แบบฝึกหัดความเข้าใจความหมายของภาษา “ความหมายของภาษา” ในที่นี้หมายถึงหน่วยที่ใหญ่กว่าคำ เช่น วลี ประโยค ย่อหน้าและข้อความ โดยแบบฝึกหัดความเข้าใจความหมายของภาษานี้เป็นหนึ่งในแบบฝึกหัดที่เป็นแบบฝึกหัดที่ครอบคลุมและเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของแบบฝึกหัดการฟัง โดยรูปแบบที่ใช้ทั่วไปในแบบฝึกประเภทนี้ได้แก่ ฟังแล้วตอบคำถาม อภิปรายหรือโต้เถียงหลังการฟัง ฟังแล้ววาดรูป ฟังแล้วรอกข้อความลงฟอร์ม ฟังแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง เป็นต้น Zhao Jinming (1998) เห็นว่า แบบฝึกหัดควรครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดเมื่อผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จและถูกต้อง พวกเขาจะเข้าใจเนื้อหาของบทเรียน การฝึกในระดับที่เข้มข้นน้อยไปหามากจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการสื่อสาร ซึ่งโดยทั่วไปแล้วแบบฝึกหัดควรมี 3 ส่วน ได้แก่ แบบฝึกเพื่อความเข้าใจ แบบฝึกเชิงกล (ตายตัว) และแบบฝึกที่นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต แบบฝึกหัดยังควรคำนึงถึงความยืดหยุ่นและการเปลี่ยนแปลงของภาษาไม่เพียงแต่จะฝึกฟัง พูด และอ่านเท่านั้นยังควรมีแบบฝึกหัดที่ฝึกทั้งในและนอกชั้นเรียน ฝึกรายบุคคลและฝึกเป็นกลุ่ม นอกจากนี้แบบฝึกหัดที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดก็นับว่าเป็นแบบฝึกหัดที่ฝึกแล้วได้ประโยชน์มาก และจำนวนของแบบฝึกหัดที่ควรมีให้มากพอซึ่งในตำราแบบเรียนนั้น ในส่วนเนื้อหาควรนำเสนอเนื้อหาที่จำเป็นเท่านั้นและใช้แบบฝึกหัดที่หลากหลายในการฝึกผู้เรียนในบทเรียนนั้น ๆ Liu Songhao (2009) งานวิจัยของเขากล่าวถึงวิธีการทำแบบฝึกหัด รูปแบบของแบบฝึกหัด และประเภทของแบบฝึกหัด นอกจากนี้เขายังเสนอให้มีการสร้างแบบฝึกหัดเป็นลำดับ

ทำให้ผู้เรียนค่อย ๆ พัฒนาไปแต่ละขั้น เนื่องจากการสอนภาษามีการแบ่งระดับ แบบฝึกหัดจากง่ายไปยากจะทำให้ผู้เรียนมีการฝึกฝนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การศึกษาเปรียบเทียบตำราแบบเรียนการฟังภาษาจีนกลางระดับต้น

Du Yuting (2013) ศึกษาเปรียบเทียบตำราแบบเรียน 2 ชุด ได้แก่ 《成功之路·听和说》 และ 《汉语听力教程》 โดยวิเคราะห์จากประสบการณ์ผู้สอนที่ใช้กับผู้เรียนชาวมองโกเลีย ซึ่งหัวข้อในการนำมาวิเคราะห์มีหลายด้าน ได้แก่ รูปแบบการเขียน การเลือกคลังข้อมูล ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือแต่ละชุด ข้อมูลภายในเชิงปริมาณ เช่น จำนวนบทเรียน จำนวนคำศัพท์ในบทเรียน จำนวนคำศัพท์ซ้ำ รวมถึงเปรียบเทียบด้านแบบฝึกหัดภายในแต่ละชุด ผู้เขียนนำผลข้อมูลสถิติต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวคิดหลักการเรียบเรียงและจัดทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับผู้เรียนชาวมองโกเลีย ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะว่า การเลือกคลังข้อมูลมาเรียบเรียงหนังสือควรมีหัวข้อเนื้อหาที่เหมาะสมและน่าสนใจกับผู้เรียนนั้น ๆ ความสั้นยาวของเนื้อหา มีผลต่อการเรียนรู้ จำนวนคำศัพท์และความยากง่ายของคำศัพท์ควรค่อย ๆ เพิ่มจำนวนคำศัพท์จากง่ายไปยาก ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนในมองโกเลีย ด้านแบบฝึกหัดควรมีแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับบทเรียน Liu Jingjing (2016) ศึกษาเปรียบเทียบตำราแบบเรียนการฟังระดับต้นของหนังสือ 2 ชุด ได้แก่ 《汉语听说入门》 เป็นชุดหนังสือที่ผู้เขียนใช้สอน และ 《发展汉语·初级汉语听说（上）》 เป็นชุดหนังสือที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน จากการเปรียบเทียบพบว่ารูปแบบของหนังสือทั้ง 2 ชุดมีความคล้ายคลึงกันแต่รูปแบบการเรียบเรียงต่างกัน นอกจากนี้ยังมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้แบบเรียนทั้ง 2 เล่ม พบว่าแตกต่างกัน เช่น หนังสือชุด 《汉语听说入门》 ไม่ให้ความสนใจกับแบบฝึกหัดการออกเสียงวรรณยุกต์ ในขณะที่เดียวกันหนังสือชุด 《发展汉语·初级汉语听说（上）》 มีเนื้อหาบทเรียนที่ยาวเกินไปและไม่น่าสนใจ นอกจากนี้ผู้เขียนได้ให้ความเห็นของตนเองว่าหนังสือ 2 ชุดนี้ยังไม่มีจุดเด่นมากนัก ในอนาคตควรมีสื่อที่มีสีสันมากขึ้น Gao Yu (2020) ศึกษาเปรียบเทียบหนังสือแบบเรียนการฟังจำนวน 2 ชุด ได้แก่ 《汉语初级强化教程·听说课本》 และ 《成功之路进步篇·听和说》 โดยเปรียบเทียบ 4 ด้าน ทฤษฎีหลักการเรียบเรียงหนังสือ รูปแบบของหนังสือ หัวเรื่องบทเรียนและแบบฝึกหัด พบว่า หนังสือชุด 汉语初级强化教程 ใช้หลักการโดยมีโครงสร้างเนื้อหาแบบดั้งเดิม สอดแทรกวัฒนธรรมภายในบทเรียน แต่หนังสือชุด 成功之路 ใช้หลักการการผสมผสาน รวบรวมและริเริ่มในการเรียบเรียงหนังสือ รูปแบบการเรียบเรียงทั้งภายนอกและภายในมีเอกลักษณ์เฉพาะชุดหนังสือ หนังสือชุด 汉语初级强化教程 มีคำแนะนำสำหรับผู้สอนและผู้เรียน ทำให้มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนหนังสือชุด

成功之路 มีคำอธิบายเฉลยคำตอบไว้ในส่วนท้ายของเล่ม ทำให้สะดวกต่อผู้เรียน ด้านหัวเรื่อง บทเรียนหนังสือแต่ละชุดมีบทเรียนที่น่าสนใจที่แตกต่างกันไป ด้านแบบฝึกหัด หนังสือชุด 成功之路 มีแบบฝึกหัดการฟังมากกว่าแบบฝึกหัดการพูด นอกจากนี้ยังมีแบบฝึกหัดที่หลากหลายมากกว่า แต่หนังสือชุด 汉语初级强化教程 มีประเภทแบบฝึกหัดที่ครอบคลุมมากกว่า Tian Chen (2020) ศึกษาเปรียบเทียบหนังสือชุด 《汉语听力》และ 《发展汉语》 พบว่าการเลือกหัวข้อ เนื้อหาของหนังสือเรียนทั้งสองเล่มค่อนข้างครอบคลุมและใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน ในด้าน คำศัพท์ใหม่ หนังสือเรียนทั้งสองเล่มมีจำนวนคำปานกลาง มีระดับคำที่สมดุล และมีการซ้ำคำศัพท์ ที่สมเหตุสมผล ในส่วนของแบบฝึกหัด หนังสือเรียนทั้งสองเล่มมีประเภทแบบฝึกหัดที่หลากหลาย และมีจำนวนปานกลาง แต่สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือไม่ควรจำกัดเนื้อหาของหนังสือเรียนไว้เฉพาะเรื่อง ในส่วนของคำศัพท์ใหม่ ปริมาณคำศัพท์ใหม่ในแต่ละบทเรียนควรทำให้มีอัตราที่เหมาะสม และ อัตราการเกิดซ้ำสามารถเพิ่มเติมได้ ข้อเสนอของผู้เขียนกล่าวว่า (1) ควรเพิ่มความน่าสนใจของ ตำราเรียน ขยายขอบเขตของคลังข้อมูล และทำให้หลากหลายมากขึ้น (2) จำนวนของคำศัพท์ใหม่ ในแต่ละบทเรียนควรมีพอดี ในขณะที่เพิ่มอัตราการเกิดซ้ำของคำที่ใช้บ่อยและลดคำที่ไม่อยู่ในชั้น เรียน (3) ปฏิบัติตามหลักการสอนและผสมผสานแบบฝึกหัดการฝึกออกเสียงและการฝึกความ เข้าใจอย่างเป็นธรรมชาติ Huang Xiajiao (2013) ศึกษาเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนการฟัง เบื้องต้นสำหรับภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศจำนวน 3 ชุดที่มีการปรับปรุงล่าสุดและใช้กัน อย่างแพร่หลาย ได้แก่ 《汉语听力速成》入门, 《发展汉语·初级听力 2 (第2版)》และ 《汉语听力教程》 ทำการศึกษาเปรียบเทียบหลักการเรียบเรียง รูปแบบ และกลวิธีในการเรียบ เรียงของตำราการฟังทั้งสามชุดด้วยสถิติ สรุปลักษณะ และชี้ให้เห็นความสำคัญของตำรา ข้อดีและ ปัญหาที่มีอยู่ และสุดท้ายเสนอความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางแก้ไขการเขียนแบบเรียนภาษาจีน ระดับต้นการฟังในอนาคต

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเปรียบเทียบหนังสือแบบเรียน การฟังพูดภาษาจีนระดับต้นในระดับอุดมศึกษา สรุปได้ว่าแบบเรียนแต่ละชุดมีความต่างทั้งเรื่อง ปริมาณและคุณภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของผู้เรียน วัตถุประสงค์ของผู้เรียน หลักสูตรของแต่ละ สถาบัน รวมถึงระยะเวลาในการเรียนการสอนด้วย เนื่องจากหนังสือแบบเรียนแต่ละชุดมีการเน้นไม่ เหมือนกัน ดังนั้นการศึกษาเปรียบเทียบแบบเรียนควรศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกใช้หรือ เป็นแนวทางในการเรียบเรียงแบบเรียนเป็นของตนเอง และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งประเด็น การศึกษาวิเคราะห์ 3 ประเด็น 1. ศึกษาเปรียบเทียบหลักการหรือรูปแบบการเรียบเรียงของตำรา

แบบเรียน 2. ศึกษาเปรียบเทียบหัวเรื่องเนื้อหาในแต่ละบทของหนังสือแบบเรียน 3. ศึกษาเปรียบเทียบแบบฝึกหัดของตำราแบบเรียน จากหนังสือตำราแบบเรียนทั้ง 3 ชุด ซึ่งยังไม่มี การนำชุดหนังสือทั้ง 3 ชุดนี้มาวิเคราะห์ในประเด็นที่ตรงกันมาก่อน โดยการวิเคราะห์แต่ละหัวข้อเพื่อสะท้อนจุดเหมือนและจุดต่าง จุดเด่นและจุดด้อยของหนังสือแบบเรียนแต่ละชุด นอกจากนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ศึกษาวิจัยนี้นำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการเลือกหนังสือแบบเรียนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนของตน ตลอดจนเป็นแนวทางในการเขียนตำราแบบเรียนตนเองซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลปัญหาการเรียนรายวิชาการฟังพูดภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย เลือกปัญหาในการนำมาศึกษาวิจัยครั้งนี้

2. รวบรวมข้อมูลสำรวจการใช้หนังสือหรือตำราแบบเรียนภาษาจีนระดับต้นในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์การเลือกตำราแบบเรียนการฟังพูดระดับต้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ดังนี้ 1. เป็นตำราแบบเรียนระดับต้นที่ใช้กับผู้เรียนภาษาจีนเริ่มแรกหรือในรายวิชาฟังพูดตัวแรกที่เรียนในหลักสูตร 2. เป็นตำราแบบเรียนที่มีการใช้อยู่ในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย 3. เป็นตำราแบบเรียนที่ไม่ล้าสมัย มีการปรับปรุงและมีจำนวนการตีพิมพ์ในสำนักพิมพ์ที่น่าเชื่อถือ จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยได้เลือกตำราแบบเรียนการฟังพูดระดับต้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยมาจำนวน 3 ชุด โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ศึกษาข้อมูลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องรวมถึงทฤษฎีกับการวิจัยหนังสือหรือตำราแบบเรียนทั้งในและต่างประเทศเพื่อรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

4. ในการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยแบ่งแยกเนื้อหาภายในเล่มของแบบเรียนแต่ละชุดเป็น 3 หัวข้อได้แก่ หลักการหรือรูปแบบการเรียบเรียง หัวเรื่องเนื้อหาในแต่ละบท และแบบฝึกหัดของหนังสือแบบเรียน นอกจากนี้ยังมีหัวข้อเสนอแนะแนวทางการเรียบเรียงตำราแบบเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียนชาวไทย วิเคราะห์ด้านปริมาณมีการรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติพื้นฐานในหัวข้อย่อย เช่น หัวข้อเนื้อหาบทเรียน หัวข้อแบบฝึกหัด มีจำนวนปริมาณเท่าใดในแต่ละชุด จากนั้นนำมาเปรียบเทียบกันในหนังสือแต่ละชุด

5. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้โครงร่างจำนวน 1 เล่ม มาเป็นแนวทางอ้างอิงและเปรียบเทียบกับหนังสือทั้ง 3 ชุด ในหัวข้อหัวเรื่องเนื้อหาในแต่ละบท คือ โครงร่าง “หลักสูตรทั่วไปสำหรับการสอนภาษาจีนชาวต่างชาติ”

6. สรุปข้อมูลในแต่ละหัวข้อ

7. ข้อเสนอแนะผู้วิจัยเสนอแนะจากผลการวิเคราะห์ของข้อมูลแต่ละหัวข้อที่ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบเนื้อหาในแต่ละด้านของหนังสือทั้ง 5 ชุด

8. ทบทวนและจัดทำประกอบเป็นรูปเล่ม

ผลของการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปแบ่งเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

1. ศึกษาเปรียบเทียบหลักการหรือรูปแบบการเรียบเรียงของหนังสือแบบเรียนการฟังภาษาจีนระดับต้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย จำนวน 3 ชุด

หนังสือแบบเรียนแต่ละชุดมีหลักการหรือรูปแบบในการเรียบเรียงจัดทำต่างกันออกไป โดยหนังสือแบบเรียนแต่ละชุด มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับหลักหรือหลักสูตร หรือมีกลุ่มเป้าหมายของผู้ใช้งานที่ต่างกัน ทั้งนี้หนังสือแต่ละชุดมีจุดเด่นของตนเอง ผู้วิจัยจึงนำชุดหนังสือที่มีความใกล้เคียงกันมาศึกษาเปรียบเทียบตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลหลักการหรือรูปแบบการเรียบเรียงของหนังสือแบบเรียนทั้ง 3

ชุด

หัวข้อเปรียบเทียบ	Fazhan	Boya	Jiaocheng
1. สำนักพิมพ์	Beijing Language and Culture University Press	Peking University Press	Beijing Language and Culture University Press
2. เวลาจัดพิมพ์	พฤศจิกายน 2011	กันยายน 2019	กรกฎาคม 2019
3. เป็นหนังสือที่มีชุดหลัก	ใช่ Developing Chinese (Elementary)	ใช่ Boya Chinese (Elementary)	ใช่ Hanyu Jiaocheng

หัวข้อ เปรียบเทียบ	Fazhan	Boya	Jiaocheng
	Comprehensive Course)		
4. จำนวนหนังสือ การฟังทั้งหมด	การฟังระดับต้น 1 การฟังระดับต้น 2 การฟังระดับกลาง 1 การฟังระดับกลาง 2 การฟังระดับสูง 1 การฟังระดับสูง 2 ทั้งหมด 6 เล่ม	การฟังพูดระดับต้น 1 การฟังพูดระดับต้น 2 การฟังพูดก่อน ระดับกลาง 1 การฟังพูดก่อน ระดับกลาง 2 การฟังพูด ระดับกลาง 1 การฟังพูด ระดับกลาง 2 การฟังพูดระดับสูง 1 การฟังพูดระดับสูง 2 การฟังพูดระดับสูง 3 ทั้งหมด 9 เล่ม	ปัจจุบันมีเพียง ระดับต้น แบ่งเป็น 3 ชุด ทั้งหมด 3 เล่ม
5. หลักการของ หนังสือ	-การนำไปใช้ได้จริง -สอดคล้องวัฒนธรรม -ความเป็นเหตุเป็นผล -เหมาะสมกับผู้เรียน -ความน่าสนใจ	-การนำไปใช้ได้จริง -สอดคล้องวัฒนธรรม -ความน่าสนใจ	-การนำไปใช้ได้ จริง -สอดคล้องวัฒนธรรม
6. กลุ่มผู้ใช้งาน	-เรียนระยะยาว	-เรียนระยะยาว	-เรียนระยะยาว

หัวข้อ เปรียบเทียบ	Fazhan	Boya	Jiaocheng
	-เหมาะสำหรับผู้เรียน ชาวต่างชาติที่เรียนใน ประเทศจีน -ใช้เล่มนี้โดยไม่ต้องใช้ ร่วมกับเล่มหลักได้	-เหมาะสำหรับ ผู้เรียนชาวต่างชาติ ที่เรียนในประเทศจีน -ใช้เล่มนี้โดยไม่ต้อง ใช้ร่วมกับเล่มหลัก ได้	-เหมาะสำหรับ ผู้เรียน ชาวต่างชาติที่ เรียนในประเทศ จีน -ควรใช้เล่มนี้ ร่วมกับเล่มหลัก
7. ระดับความรู้ สำหรับผู้ใช้งาน	เริ่มต้นจากไม่มี พื้นฐาน	เริ่มต้นจากไม่มี พื้นฐาน	เริ่มต้นจากไม่มี พื้นฐาน
8. เสียงบันทึก (录音)	ไฟล์เสียง MP3 มีเล่มเฉลยและบทพูด การฟัง	QR CODE สแกน ภายในเล่มแต่ละบท มีเล่มเฉลยและบท พูดการฟัง	QR CODE หลัง เล่มสแกนดูทุกบท มีเล่มเฉลยและบท พูดการฟัง
9. โครงสร้าง หนังสือ	1.ระบบเสียง 2.บทเรียน คำศัพท์ ประโยค แบบฝึกหัด	1.คำศัพท์ 2.แบบฝึกหัด	1.แบบฝึกหัด

จากข้อมูลในตารางที่ 1 สังเกตเห็นว่าหนังสือแบบเรียนทั้ง 3 ชุด มีความเหมือนและความ
ต่างกัน ดังนี้

ความเหมือนของหนังสือแบบเรียนทั้ง 3 ชุด ได้แก่ เป็นหนังสือแบบเรียนที่มีชุดหลัก
กล่าวคือหนังสือชุดหลักเป็นหนังสือที่ใช้สอน ฟัง พูด อ่านและเขียนในเล่มเดียวกัน (综合课)
หลักการของหนังสือแบบเรียนทั้ง 3 ชุด มีหลักการเรียบเรียงที่เน้นในแนวทางเดียวกัน ได้แก่
หลักการนำความรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันเป็นหลัก พร้อมทั้งในบทเรียนยังสอดแทรกเรื่องของ
วัฒนธรรมจีนอีกด้วย หนังสือชุด Fazhan นอกจากเน้นหลักการนำไปใช้ได้จริงแล้วยังเน้นหลักการ

ความเป็นเหตุเป็นผล ความเหมาะสมกับผู้เรียน และความน่าสนใจในเนื้อหา หนังสือชุด Boya เน้นเรื่องความน่าสนใจของเนื้อหาเช่นกัน หนังสือทั้ง 3 ชุด มีกลุ่มเป้าหมายในการใช้งานหนังสือเหมือนกันคือ เป็นกลุ่มผู้เรียนที่ใช้เรียนภาษาจีนในระยะยาว นอกจากนี้เรื่องของระดับความรู้ของผู้เรียนในการใช้หนังสือเป็นกลุ่มผู้เรียนตั้งแต่เริ่มต้น ไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อนก็สามารถใช้ได้

ความต่างของหนังสือแบบเรียนทั้ง 3 ชุด ได้แก่ สำนักพิมพ์ หนังสือชุด Fazhan และ Jiaocheng ตีพิมพ์จากสำนักพิมพ์เดียวกัน คือ Beijing Language and Culture University Press สำหรับหนังสือชุด Boya ตีพิมพ์สำนักพิมพ์ Peking University Press เวลาในการจัดพิมพ์ หนังสือชุด Fazhan จัดพิมพ์เมื่อ พฤศจิกายน 2011 หนังสือชุด Boya จัดพิมพ์เมื่อกันยายน 2019 หนังสือชุด Jiaocheng จัดพิมพ์เมื่อ กรกฎาคม 2019 จำนวนหนังสือทั้งชุดการฟังของแต่ละชุดมีความแตกต่างกัน หนังสือชุด Fazhan มีจำนวนทั้งหมด 6 เล่ม โดยแบ่งเป็นระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ระดับละ 2 เล่ม หนังสือชุด Boya มีทั้งหมด 9 เล่ม โดยแบ่งเป็นระดับต้นจำนวน 2 เล่ม ระดับก่อนระดับกลาง 2 เล่ม ระดับกลาง 2 เล่ม และระดับสูง 3 เล่ม หนังสือชุด Jiaocheng มีจำนวน 3 เล่ม ซึ่งมีเฉพาะระดับต้นเท่านั้น ในระดับอื่น ๆ ยังไม่พบข้อมูล เสียงบันทึก (录音) หนังสือชุด Fazhan จะให้เป็นไฟล์เสียง MP3 หนังสือชุด Boya มีเป็น QR Code ให้สแกนเข้าไปในแต่ละบท โดย QR Code มีอยู่หน้าแรกของทุกบท หนังสือชุด Jiaocheng มีเป็น QR Code อยู่หลังเล่ม ซึ่งหนังสือทุกชุดมีเล่มเฉลยคำตอบแบบฝึกหัดและตัวบทพูดการฟังทุกบท โครงสร้างของหนังสือแบบเรียนแต่ละชุดต่างกันค่อนข้างมาก หนังสือชุด Fazhan มีโครงสร้างแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ ดังนี้ 1.ระบบเสียง 2.บทเรียน โดยในบทเรียนจะมีคำศัพท์ ประโยค และแบบฝึกหัด หนังสือชุด Boya มีโครงสร้างแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 1.คำศัพท์ 2.แบบฝึกหัด หนังสือชุด Jiaocheng มีเพียงส่วนเดียวคือแบบฝึกหัด ไม่มีคำศัพท์หรือบทเรียนเนื่องจากเป็นชุดหนังสือที่ควรใช้คู่กับเล่มหลักของชุดหนังสือนี้

2. ศึกษาเปรียบเทียบหัวข้อเรื่องเนื้อหาในแต่ละบทของหนังสือแบบเรียนการฟังภาษาจีนระดับต้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยใช้ 《国际汉语教学通用课程大纲》 เป็นมาตรฐานในการเทียบ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งหัวข้อเนื้อหาบทเรียนอ้างอิงตาม โครงร่าง “หลักสูตรทั่วไปสำหรับการสอนภาษาจีนชาวต่างชาติ” ซึ่งมีทั้งหมด 18 หัวข้อ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้สึกและทัศนคติ ชีวิตประจำวัน สุขภาพกายและใจ วัฒนธรรมและความบันเทิง ชีวิตครอบครัว เทศกาล

หรือกิจกรรมวันหยุด การท่องเที่ยวและการเดินทาง ชีวิตในโรงเรียน การศึกษา ภาษาและวัฒนธรรม วรรณกรรมศิลปะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความคิดความเชื่อที่มีคุณค่า โลกและสิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมชาติ

จากหัวข้อใน “โครงร่าง” ซึ่งมีทั้งหมด 18 หัวข้อ เมื่อนำหนังสือตำราแบบเรียนทั้ง 3 ชุดมาเทียบแล้ว มีปรากฏที่ตรงกับหัวข้อใน “โครงร่าง” จำนวน 13 หัวข้อ มีเพียง 5 หัวข้อที่ไม่ปรากฏได้แก่ ความรู้สึกและทัศนคติ วรรณกรรมศิลปะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคิดความเชื่อที่มีคุณค่า และ ธรรมชาติ ซึ่ง 5 หัวข้อนี้ล้วนเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก มีคำศัพท์ที่อยู่ในระดับกลางขึ้นไป จึงไม่ปรากฏในหนังสือตำราแบบเรียนระดับต้น และหัวข้อที่ปรากฏจำนวน 13 หัวข้อนี้มีได้มีจำนวนที่เท่ากันและมีบางหัวข้อที่ปรากฏมากน้อยต่างกันไปดังตาราง

ตารางที่ 2 ข้อมูลจำนวนหัวเรื่องเนื้อหาบทเรียนที่สอดคล้องกับ “โครงร่าง” ของหนังสือแบบเรียนแต่ละชุด (ปรากฏเฉพาะหัวข้อที่สอดคล้อง)

	หัวข้อเนื้อหา	Fazhan	ร้อยละ	Boya	ร้อยละ	Jiaocheng	ร้อยละ
1	ข้อมูลส่วนบุคคล	2	3.34	2	5	1	1.34
2	ชีวิตประจำวัน	33	55	25	62.5	36	48
3	สุขภาพกายและใจ	2	3.34	1	2.5	2	2.67
4	วัฒนธรรมและความบันเทิง					3	4
5	ชีวิตครอบครัว	2	3.34			3	4
6	เทศกาลหรือกิจกรรมวันหยุด			1	2.5	1	1.34
7	การท่องเที่ยวและการเดินทาง	7	11.67	5	12.5	2	2.67
8	ชีวิตในโรงเรียน	5	8.34	5	12.5	3	4
9	การศึกษา	2	3.34	1	2.5		
10	ภาษาและวัฒนธรรม	3	5			5	6.67
11	ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	1	1.67			3	4
12	โลกและสิ่งแวดล้อม					2	2.67

	หัวข้อเนื้อหา	Fazhan	ร้อยละ	Boya	ร้อยละ	Jiaocheng	ร้อยละ
13	สังคม	3	5			14	18.67
	รวม	60 บท		40 บท		75 บท	

จากข้อมูลในตารางที่ 2 แสดงข้อมูลการเปรียบเทียบเนื้อหาบทเรียนตามหัวข้อต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. หนังสือชุด Fazhan มีทั้งหมด 60 บท (เล่ม 1 จำนวน 30 บท และ เล่ม 2 จำนวน 30 บท) เมื่อเทียบกับหัวข้อตาม “โครงร่าง” แล้ว มีจำนวนหัวข้อบทเรียนที่สอดคล้องจำนวน 10 หัวข้อ ได้แก่ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. ชีวิตประจำวัน 3. สุขภาพกายและใจ 4. ชีวิตครอบครัว 5. การท่องเที่ยวและการเดินทาง 6. ชีวิตในโรงเรียน 7. การศึกษา 8. ภาษาและวัฒนธรรม 9. ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 10. สังคม โดยมีจำนวนหัวข้อบทเรียนที่สอดคล้องกับ “โครงร่าง” จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ หัวข้อชีวิตประจำวัน จำนวน 33 บท คิดเป็นร้อยละ 55 หัวข้อ การท่องเที่ยวและการเดินทาง จำนวน 7 บท คิดเป็นร้อยละ 12 และหัวข้อชีวิตในโรงเรียน จำนวน 5 บท คิดเป็นร้อยละ 8

2. หนังสือชุด Boya มีทั้งหมด 43 บท (เล่ม 1 จำนวน 25 บท และ เล่ม 2 จำนวน 18 บท) เนื่องจากหนังสือแบบเรียนชุดนี้ 3 บทแรกของเล่มที่ 1 เป็นเนื้อเรื่องระบบเสียง ไม่มีเนื้อหาหัวข้อบทเรียน จึงมีจำนวนบทที่นำมาเทียบทั้งหมดรวมจำนวน 40 บท เมื่อนำมาเทียบกับหัวข้อตาม “โครงร่าง” แล้ว มีจำนวนหัวข้อบทเรียนที่สอดคล้องจำนวน 7 หัวข้อ ได้แก่ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. ชีวิตประจำวัน 3. สุขภาพกายและใจ 4. เทศกาลหรือกิจกรรมวันหยุด 5. การท่องเที่ยวและการเดินทาง 6. ชีวิตในโรงเรียน 7. การศึกษา โดยมีจำนวนหัวข้อบทเรียนที่สอดคล้องกับ “โครงร่าง” จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ หัวข้อชีวิตประจำวัน จำนวน 25 บท คิดเป็นร้อยละ 63 หัวข้อ การท่องเที่ยวและการเดินทาง จำนวน 5 บท คิดเป็นร้อยละ 13 หัวข้อชีวิตในโรงเรียน จำนวน 5 บท คิดเป็นร้อยละ 8 และหัวข้อข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 2 บท คิดเป็นร้อยละ 5

3. หนังสือชุด Jiaocheng มีทั้งหมด 80 บท (เล่ม 1 จำนวน 25 บท และ เล่ม 2 จำนวน 25 บท เล่ม 3 จำนวน 30 บท) เนื่องจากหนังสือแบบเรียนชุดนี้ 5 บทแรกของเล่มที่ 1 เป็นเรื่องระบบเสียง ไม่มีเนื้อหาหัวข้อบทเรียน จึงมีจำนวนบทที่นำมาเทียบทั้งหมดรวมจำนวน 75 บท เมื่อนำมาเทียบกับหัวข้อตาม “โครงร่าง” แล้ว มีจำนวนหัวข้อบทเรียนที่สอดคล้องจำนวน 12 หัวข้อ ได้แก่ 1.

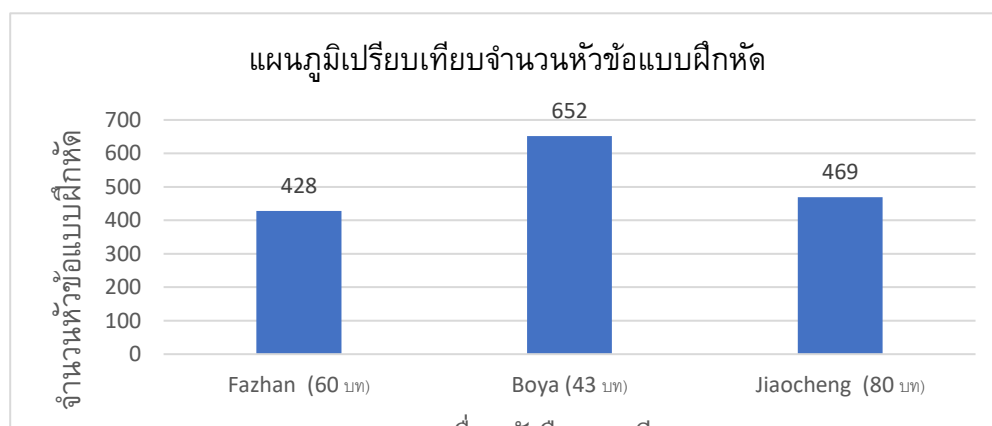
ข้อมูลส่วนบุคคล 2. ชีวิตประจำวัน 3. สุขภาพกายและใจ 4. วัฒนธรรมและความบันเทิง 5. ชีวิตครอบครัว 6. เทศกาลหรือกิจกรรมวันหยุด 7. การท่องเที่ยวและการเดินทาง 8. ชีวิตในโรงเรียน 9. ภาษาและวัฒนธรรม 10. ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 11. โลกและสิ่งแวดล้อม 12. สังคม โดยมีจำนวนหัวข้อบทเรียนที่สอดคล้องกับ “โครงร่าง” จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ หัวข้อชีวิตประจำวัน จำนวน 36 บท คิดเป็นร้อยละ 48 หัวข้อสังคม จำนวน 14 บท คิดเป็นร้อยละ 19 และหัวข้อภาษาและวัฒนธรรม จำนวน 5 บท คิดเป็นร้อยละ 7

จากข้อมูลข้างต้นสังเกตเห็นว่าหนังสือทั้ง 3 ชุด มีอัตราส่วนหัวเรื่อง “ชีวิตประจำวัน” มากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับหลักการเรียบเรียงของหนังสือทั้ง 3 ชุด คือหลักการการนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้พบว่า หนังสือชุด Jiaocheng มีหัวข้อเนื้อหาบทเรียนที่หลากหลายมากที่สุด จำนวน 12 หัวข้อ ทั้งนี้เนื่องด้วยหนังสือชุดนี้มีจำนวนบทเรียนที่มากที่สุด แต่หากเปรียบเทียบหัวข้อเนื้อหาบทเรียนภายในชุดหนังสือจะพบว่า หนังสือชุด Boya เน้นหัวข้อเรื่อง “ชีวิตประจำวัน” มากที่สุด โดยมีอัตราส่วนร้อยละ 62.5 ของชุดหนังสือ

3. ศึกษาเปรียบเทียบแบบฝึกหัดของตำราแบบเรียนการฟังพูดระดับต้นใน ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย จำนวน 3 ชุด

ในการเปรียบเทียบข้อมูลในหัวข้อแบบฝึกหัด แบ่งเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงวิเคราะห์เนื้อหาของแบบฝึกหัด จากการรวบรวมข้อมูลทางสถิติของหนังสือแต่ละชุดนั้น เนื่องจากหนังสือทั้ง 3 ชุด มีจำนวนบทเรียนไม่เท่ากันแม้จะเป็นหนังสือแบบเรียนในระดับต้นเหมือนกันก็ตาม จึงเปรียบเทียบโดยคิดเป็นร้อยละในการเปรียบเทียบข้อมูล แบ่งเป็น 1) ข้อมูลสถิติการเปรียบเทียบจำนวนหัวข้อแบบฝึกหัดทั้งหมดของหนังสือแบบเรียนแต่ละชุด 2) จำนวนหัวข้อแบบฝึกหัดแต่ละประเภทโดยแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ แบบฝึกหัดเชิงกล แบบฝึกหัดความเข้าใจ แบบฝึกหัดเชิงประยุกต์ใช้

- 1) ข้อมูลสถิติเปรียบเทียบจำนวนหัวข้อแบบฝึกหัดทั้งหมดของหนังสือแบบเรียนแต่ละชุด
- แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิเปรียบเทียบจำนวนหัวข้อแบบฝึกหัด

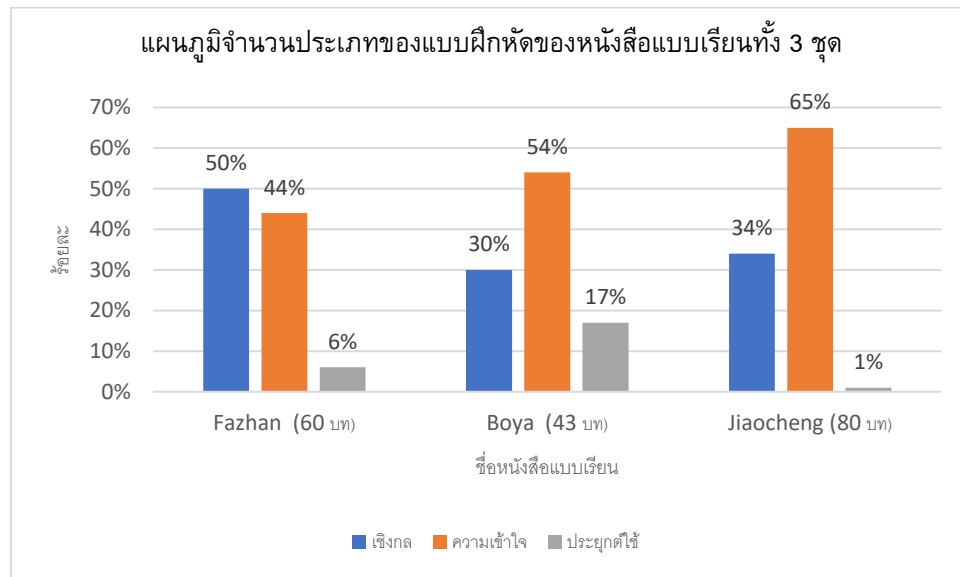
จากแผนภูมิที่ 1 การเปรียบเทียบจำนวนหัวข้อแบบฝึกหัดทั้งหมดของหนังสือแบบเรียนทั้ง 3 ชุด สังเกตเห็นว่า หนังสือแบบเรียนชุด Boya มีจำนวนหัวข้อแบบฝึกมากที่สุดจำนวน 428 หัวข้อ ทั้งที่มีจำนวนบทน้อยที่สุด รองลงมาคือ หนังสือแบบเรียนชุด Jiaocheng มีจำนวน 469 หัวข้อ และ หนังสือแบบเรียนชุด Fazhan มีจำนวน 428 หัวข้อ ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้นเป็นข้อมูลสถิติจำนวนของหนังสือแต่ละชุด ไม่ได้บ่งบอกว่ามีจำนวนมาก หมายถึงดีมากแต่อย่างใด เป็นข้อมูลเพื่อศึกษาประกอบการเลือกใช้หนังสือตำราแบบเรียนของผู้สอน การวางแผนการสอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลเชิงวิเคราะห์เนื้อหาของแบบฝึกหัดแต่ละประเภทในหัวข้อถัดไป

2) ข้อมูลสถิติเปรียบเทียบจำนวนประเภทของแบบฝึกหัด

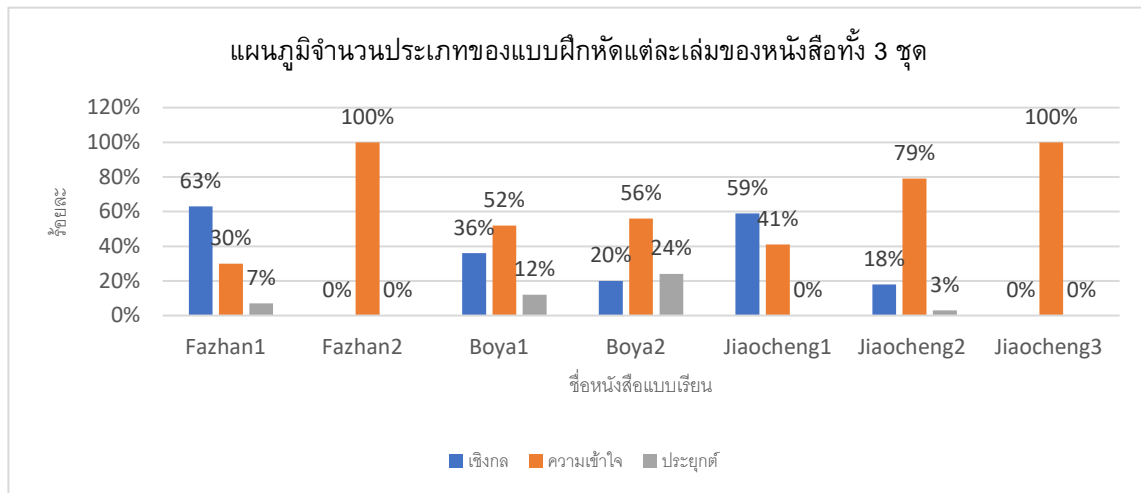
ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยแบ่งประเภทแบบฝึกหัดเป็น 3 ประเภท ได้แก่ แบบฝึกหัดเชิงกล แบบฝึกหัดความเข้าใจ แบบฝึกหัดเชิงประยุกต์ใช้

แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิเปรียบเทียบจำนวนประเภทของแบบฝึกหัดของหนังสือแบบเรียน
ทั้ง 3 ชุด

จากแผนภูมิที่ 2 แสดงให้เห็นว่า หนังสือแบบเรียนชุด Fazhan มีสัดส่วนจำนวนแบบฝึกหัดเชิงกลและแบบฝึกหัดความเข้าใจมากพอ ๆ กัน แต่เมื่อเทียบกับหนังสือแบบเรียนอีก 2 ชุด ทำให้เห็นถึงจุดเด่นของหนังสือว่าเป็นชุดหนังสือที่เน้นแบบฝึกหัดเชิงกลที่ใช้การฝึกฝนเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยและคล่อง ซึ่งแบบฝึกหัดเชิงกลนี้เป็นแบบฝึกหัดการเลียนแบบเสียง ทำให้เป็นข้อดีของแบบฝึกหัดการฟังระดับต้นเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนยังไม่มีมีพื้นฐานความรู้มากพอจะทำแบบฝึกหัดประเภทอื่น หนังสือชุด Boya เมื่อเทียบในชุดหนังสือเดียวกันมีสัดส่วนที่เน้นแบบฝึกหัดความเข้าใจแบบฝึกหัดเชิงกล และแบบฝึกหัดเชิงประยุกต์ใช้มากน้อยตามลำดับ และเมื่อเทียบกับหนังสืออีก 2 ชุด จะเห็นได้ว่าหนังสือชุดนี้เน้นแบบฝึกหัดทั้ง 3 ประเภทไปพร้อม ๆ กัน โดยเฉพาะแบบฝึกหัดนำไปประยุกต์ใช้ มีอัตราส่วนที่มากที่สุดเมื่อเทียบกับทั้ง 3 ชุด ซึ่งแบบฝึกหัดประยุกต์ใช้นี้ผู้เรียนจะต้องเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทอื่น ๆ ได้ด้วย เป็นการฝึกฝนที่สอดคล้องกับหลักการของหนังสือชุดนี้อย่างแท้จริง หนังสือชุด Jiaocheng เมื่อเทียบสัดส่วนในหนังสือชุดเดียวกันแล้วมีอัตราส่วนแบบฝึกหัดความเข้าใจมากที่สุดและมีอัตราส่วนแบบฝึกหัดเชิงประยุกต์ใช้น้อยที่สุด และเมื่อเทียบกับหนังสืออีก 2 ชุด หนังสือชุดนี้มีอัตราส่วนแบบฝึกหัดเชิงประยุกต์ใช้น้อยที่สุด โดยหนังสือชุดนี้มีจุดเด่นที่แบบฝึกหัดความเข้าใจ เพื่อให้ผู้ศึกษาวิจัยได้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น ผู้วิจัยได้ทำแผนภูมิเปรียบเทียบประเภทแบบฝึกหัดแต่ละเล่มในชุดเดียวกันดังนี้

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิจำนวนประเภทของแบบฝึกหัดแต่ละเล่มของหนังสือทั้ง 3 ชุด

จากแผนภูมิที่ 3 แสดงหนังสือทุกเล่มในแต่ละชุดที่นำมาศึกษาวิจัยครั้งนี้ หนังสือชุด Fazhan จำนวน 2 เล่ม เล่มที่ 1 จะเน้นแบบฝึกหัดประเภทเชิงกลค่อนข้างมาก เล่มที่ 2 จะเน้นแบบฝึกหัดประเภทความเข้าใจเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีแบบฝึกหัดประเภทเชิงกลและเชิงประยุกต์ใช้ หนังสือชุด Boya จำนวน 2 เล่ม เล่มที่ 1 เน้นแบบฝึกหัดประเภทความเข้าใจมากที่สุด ถัดมาเป็นประเภทเชิงกลและเชิงประยุกต์ใช้ ตามลำดับ เล่มที่ 2 ยังคงเน้นแบบฝึกหัดประเภทความเข้าใจมากที่สุด และเน้นแบบฝึกหัดประเภทเชิงประยุกต์ใช้มากขึ้น และลดสัดส่วนแบบฝึกหัดประเภทเชิงกลลดเหลือน้อยที่สุด หนังสือชุด Jiaocheng จำนวน 3 เล่ม เล่มที่ 1 เน้นแบบฝึกหัดประเภทเชิงกลและประเภทความเข้าใจ ตามลำดับ ไม่มีแบบฝึกหัดเชิงประยุกต์ใช้ภายในเล่มนี้ เล่มที่ 2 เน้นแบบฝึกหัดประเภทความเข้าใจมากที่สุด ส่วนสัดส่วนแบบฝึกหัดเชิงกลลดน้อยลง และมีแบบฝึกหัดประเภทเชิงประยุกต์ใช้บ้างเพียงเล็กน้อย เล่ม 3 มีแบบฝึกหัดประเภทความเข้าใจเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 100 โดยไม่มีแบบฝึกหัดประเภทอื่น

จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นถึงจุดเด่นของหนังสือแต่ละชุดดังนี้ หนังสือทั้งสามชุดมีหลักการที่คล้ายคลึงกันกล่าวคือ เน้นหลักการการนำไปใช้จริง แต่จะต่างกันเมื่อศึกษาประเภทของแบบฝึกหัดภายในของหนังสือแต่ละชุด สะท้อนให้เห็นว่าหนังสือแต่ละชุดเน้นแบบฝึกหัดแต่ละประเภทต่างกันไป ทำให้พบว่าหนังสือชุด Fazhan เป็นหนังสือที่เน้นการนำไปใช้ได้จริงและเหมาะสมกับผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนระดับต้นอย่างแท้จริง ในเล่มแรกเน้นแบบฝึกหัดเชิงกลค่อนข้างมากเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกซ้ำ ๆ เพื่อเกิดความคุ้นเคยและความคล่องแคล่ว จากนั้นจึงเริ่มเน้นแบบฝึกหัดด้านความเข้าใจ จนกระทั่งในเล่มถัดมาจะเน้นแบบฝึกหัดความเข้าใจเพียงอย่าง

เดียว หนังสือชุด Boya เป็นหนังสือที่เน้นการนำไปใช้ได้จริงเช่นกัน แต่หนังสือชุดนี้เป็นชุดเดียวที่เน้นแบบฝึกหัดทั้ง 3 ประเภท ภายในหนังสือทั้ง 2 เล่ม มีแบบฝึกหัดการนำไปประยุกต์ใช้ตั้งแต่บทที่ 4 ของเล่มที่ 1 ซึ่งนับว่าเป็นจุดเด่นของหนังสือชุดนี้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้นำสิ่งที่เรียนรู้อาปรับใช้ โดยเริ่มจากการประยุกต์ใช้ง่าย ๆ หนังสือชุด Jiaocheng เป็นหนังสือที่เน้นการนำไปใช้ได้จริงเช่นกัน โดยเน้นแบบฝึกหัดเชิงกลในเล่มแรก จากนั้นค่อย ๆ ลดแบบฝึกหัดเชิงกลลง และเพิ่มแบบฝึกหัดความเข้าใจมากขึ้น เมื่อถึงเล่มที่ 3 เน้นแบบฝึกหัดความเข้าใจเพียงอย่างเดียว

3) ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาแบบฝึกหัดแต่ละประเภท

หนังสือชุด Fazhan มีแบบฝึกหัดฝึกเรื่องระบบเสียงที่ให้ผู้เรียนค่อย ๆ ฝึกไปที่ละบท รวมถึงหลักการของพินอินเป็นแบบฝึกที่ผู้เรียนเรียนรู้ควบคู่ไปกับคำศัพท์และเนื้อหาบทเรียน โดยที่ไม่ได้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ทั้งหมดในครั้งเดียวหรือบทเดียว แบบฝึกหัดฝึกความเข้าใจ จะแบ่งเป็นการฟังประโยค ฟังบทสนทนา และฟังบทความสั้น โดยแบบฝึกหัดจะเลือกตอบ หรือพิจารณาว่าสอดคล้องกับเรื่องที่ได้อ่านหรือไม่ แบบฝึกหัดฝึกความเข้าใจของหนังสือชุดนี้จะเป็นการฝึกฟังและพูดไปพร้อม ๆ กัน แบบฝึกหัดฝึกการประยุกต์ใช้ จะเริ่มฝึกจากการให้ผู้เรียนตอบคำถามง่าย ๆ เช่น ในเล่มที่ 1 บทที่ 7 เรื่องตึกหอพักนักศึกษาต่างชาติอยู่ที่ไหน ให้ตอบคำถามตามสถานการณ์จริง 1. ข้างหอพักของคุณมีอะไร 2. ซูเปอร์มาร์เก็ตอยู่ที่ไหน 3. ธนาคารอยู่ตรงไหน โดยผู้เรียนจะฝึกการนำศัพท์ รูปแบบประโยคที่ได้เรียนในบทนี้มาประยุกต์ใช้ตอบคำถาม แบบฝึกหัดทั้งหมดในหนังสือชุดนี้ค่อนข้างเป็นระบบ โดยมีหัวข้อแบบฝึกหัดเหมือนกันหรือคล้ายกันในทุกบท ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยในการฝึกฝน ในอีกมุมหนึ่งอาจทำให้ผู้เรียนเบื่อได้เช่นกัน นอกจากนี้หนังสือชุดนี้ยังมีแบบฝึกหัดบางบทที่ล้าสมัย เช่น บทที่ 18 แบบฝึกการประยุกต์ใช้ ให้ผู้เรียนตอบคำถามเรื่องบัตรต่าง ๆ ว่ามีบัตรอะไรบ้าง ชอบใช้บัตรอะไร ซึ่งในปัจจุบันนี้ผู้คนไม่นิยมพกบัตรหรือมีบัตรต่าง ๆ ค่อนข้างน้อยมากเนื่องจากปัจจุบันใช้เทคโนโลยีมาแทนที่การพกบัตร และยังมีแบบฝึกหัดในหลายบทที่ไม่เหมาะสมกับผู้เรียนชาวไทยที่เรียนในประเทศและเพื่อนร่วมชั้นเป็นชาติเดียวกัน เช่น บทที่ 16 ให้ผู้เรียนพูดถึงการไปพบญาติในประเทศของตน

หนังสือชุด Boya มีแบบฝึกเรื่องระบบเสียงในบทที่ 1-3 เท่านั้น โดยฝึกเรื่องระบบเสียงและหลักการของพินอินทั้งหมด และฝึกในรูปแบบแบบฝึกหัดเชิงกลเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนระดับต้นที่ไม่มีพื้นฐานความรู้มาก่อนฝึกซ้ำ ๆ จนเกิดความคุ้นเคย และในบทต่อมาจึงเริ่มเพิ่มแบบฝึกหัดฝึกความเข้าใจและฝึกการประยุกต์ใช้ไปพร้อม ๆ กัน โดยลดแบบฝึกหัดเชิงกลลง ทั้งนี้หนังสือชุดนี้ยังคงมี

แบบฝึกหัดเชิงกลที่ฝึกกระบวนเสียงอย่างต่อเนื่องในทุกบทเรียนทั้ง 2 เล่มที่เป็นแบบเรียนระดับต้น ซึ่งต่างจากหนังสือชุดอื่นที่เน้นฝึกเพียงความเข้าใจ หนังสือชุดนี้มีแบบฝึกหัดที่ให้ผู้เรียนทำ กิจกรรมนอกชั้นเรียน เช่น บทที่ 10 ให้ผู้เรียนไปสำรวจราคาสินค้าต่าง ๆ ในร้านค้าที่ต่างกัน และ มาแนะนำเสนอในชั้นเรียน มีแบบฝึกที่ให้ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าและนำเสนอเป็นผู้แนะแนวทาง นอกจากนี้แบบฝึกหัด ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มอีกด้วย เช่น ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ ฝึกจับกลุ่มสนทนา สลับกันถามและตอบ การออกแบบแบบฝึกหัดในหนังสือชุดมีรูปแบบที่หลากหลายมากที่สุดเมื่อ เทียบกับหนังสือชุดอื่น

หนังสือชุด Jiaocheng มีเนื้อหาแบบฝึกหัดเรื่องระบบเสียง บทที่ 1-5 เป็นแบบฝึกหัด เชิงกลทั้งหมด รวมถึงหลักการของพินอินจนครบถ้วน หนังสือชุดนี้มีแบบฝึกหัดฝึกกระบวนเสียงที่ โดดเด่นและแตกต่างกับหนังสือชุดอื่น ได้แก่ แบบฝึกหัดฝึกการออกเสียงโดยเน้นเสียงตามเสียง บันทึกที่ได้ยิน เริ่มตั้งแต่บทที่ 11 จะมีแบบฝึกหัดนี้ ซึ่งเป็นการฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงหนักเบาได้ ถูกต้อง ในเล่มที่ 2 และ 3 จะเน้นแบบฝึกหัดฝึกความเข้าใจ โดยเนื้อหาแบบฝึกหัดความเข้าใจจะ แบ่งเป็น การฟังแล้วเลือกตอบเป็นส่วนใหญ่ เน้นการฟังโดยเฉพาะ ในเล่มที่ 3 จะมีข้อสอบย่อย จำนวน 3 ชุด ให้ผู้เรียนได้ทดสอบตนเองเมื่อเรียนครบทุก ๆ 10 บท แบบฝึกหัดฝึกการประยุกต์ใช้ ในหนังสือชุดนี้มีค่อนข้างน้อย การออกแบบแบบฝึกหัดเป็นระบบ มีรูปแบบและหัวข้อคล้ายคลึงกัน ในทุกบท และมีรูปแบบแบบฝึกหัดไม่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการทำแบบฝึกหัดและใน ขณะเดียวกันอาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามันน่าเบื่อ

การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบหนังสือตำราแบบเรียนทั้ง 3 ชุด ผู้วิจัยขอเสนอการสรุป ในรูปแบบตารางเปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อย เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังตารางด้านล่าง นี้

ตารางที่ 3 สรุปการเปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อยของหนังสือตำราแบบเรียนทั้ง 3 ชุด

	Fazhan	Boya	Jiaocheng
จุดเด่น	รูปแบบของหนังสือ – สามารถใช้หนังสือชุดการฟังนี้เพียงลำพังโดยไม่จำเป็นต้องใช้เรียนคู่ไปกับชุดหลัก ด้านแบบฝึกหัด – อัตราส่วนแบบฝึกหัดเชิงกลค่อนข้างมาก เหมาะสำหรับผู้เรียนระดับต้น ด้านเนื้อหา แบบฝึกหัด - มีแบบฝึกหัดครบถ้วน	รูปแบบของหนังสือ - สามารถใช้หนังสือชุดการฟังนี้เพียงลำพังโดยไม่จำเป็นต้องใช้เรียนคู่ไปกับชุดหลัก เสียงบันทึก (录音) - มี QR CODE ให้ผู้เรียนสแกนในทุกบทภายในเล่มหนังสือ ทำให้สะดวกมากในการเรียนการสอน ด้านหัวข้อเรื่องบทเรียน - มีหัวข้อ “ชีวิตประจำวัน” มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการการเรียบเรียงของหนังสือชุดนี้ที่เน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านแบบฝึกหัด - เน้นแบบฝึกหัดทั้ง 3 ประเภทไปพร้อม ๆ กันในทุกเล่ม ได้แก่ แบบฝึกหัดเชิงกล แบบฝึกหัดความเข้าใจ แบบฝึกหัดเชิงประยุกต์ใช้ แบบฝึกหัดประเภทเชิงประยุกต์ใช้อัตราส่วนมากที่สุดเมื่อเทียบกับหนังสืออีก 2 ชุด	รูปแบบของหนังสือ - ในเล่มที่ 3 มีข้อสอบจำนวน 3 ชุด เพื่อทดสอบผู้เรียนเมื่อเรียนครบทุก ๆ 10 บท ด้านแบบฝึกหัด – แบบฝึกหัดเชิงกลค่อนข้างมากทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยและเกิดความคล่องแคล่วในทักษะการฟัง ด้านเนื้อหาแบบฝึกหัด - มีหัวข้อแบบฝึกหัดที่ให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงและเน้นเสียงตามเสียงบันทึกที่ได้ยิน โดยเป็นแบบฝึกหัดที่ไม่มีในหนังสือชุดอื่น ๆ

	Fazhan	Boya	Jiaocheng
		ด้านเนื้อหาแบบฝึกหัด - มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม เช่น แสดงบทบาทสมมติ ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นการเรียนรู้มากขึ้น นอกจากนี้มีแบบฝึกหัดที่ให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเองหรือเป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียน หัวข้อแบบฝึกหัด – หลากหลายมากที่สุดเมื่อเทียบกับอีก 2 ชุด	
จุด ด้อย	ด้านเนื้อหาแบบฝึกหัด - เนื้อหาด้านระบบเสียงไม่มีการเน้นเฉพาะกลุ่มผู้เรียนของแต่ละประเทศ - บางหัวข้อล้าสมัย	ด้านเนื้อหาแบบฝึกหัด - เนื้อหาด้านระบบเสียงไม่มีการเน้นเฉพาะกลุ่มผู้เรียนของแต่ละประเทศ	มีเล่มหลักที่ควรใช้ควบคู่กัน ไม่เหมาะกับการใช้เพียงลำพัง ประเภทแบบฝึกหัด - แบบฝึกหัดเชิงประยุกต์ใช้น้อยเกินไป อาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลของหนังสือ 3 ชุดที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันและยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกใช้หนังสือแบบเรียนหรือเป็นแนวทางในการเขียนตำราของตนเอง จากการวิจัยนี้สรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การเลือกตำราแบบเรียนประกอบการเรียนการสอนผู้สอนควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชา กลุ่มผู้เรียน ระยะเวลาในการเรียน และอื่น ๆ มาประกอบการเลือกใช้ตำราแบบเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนของตนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเขียนตำราแบบเรียนของตนเองควรคำนึงข้อมูลเนื้อหา เช่น ปริมาณคำศัพท์ ความยากง่ายของคำศัพท์ ควรมีจำนวนเท่าใด ซึ่งประเด็นนี้ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานแน่ชัดในเรื่องของปริมาณว่าควรมีเท่าใดจึงจะเหมาะสม แต่ถึงอย่างไรผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีมากพอในระยะเริ่มต้น เพราะการเรียนภาษาเริ่มจากรับและสะสมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น

3. การออกแบบแบบฝึกหัดเป็นส่วนสำคัญในหนังสือแบบเรียนการฟัง ควรมีแบบฝึกหัดพื้นฐานของแบบฝึกหัดการฟังและควรเพิ่มเติมแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเสริมที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยการออกแบบแบบฝึกหัดควรเน้นผู้เรียนของตนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ แบบฝึกหัดประเภทความเข้าใจควรเน้นพัฒนาด้านการสื่อสาร โดยระยะแรกอาจเน้นไปที่ความถูกต้องของการออกเสียง การเข้าใจในการฟังซึ่งสามารถปฏิบัติตามได้เมื่อได้ยิน นอกจากนี้การออกแบบแบบฝึกหัดควรเป็นไปตามลำดับ คำ วลี ประโยค บทสนทนาและความเรียงสั้น ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นหลักการความยากง่ายของการเรียนรู้ภาษาที่สอง

บรรณานุกรม

- 杜玉婷. (2013). 《成功之路·听和说》与《汉语听力教程》初级汉语听力教材对比研究——兼谈 针对蒙古国留学生初级汉语听力教材的编写建议. [D]. 内蒙古: 内蒙古师范大学.
- 高煜. (2020). 两套初级汉语听说教材研究——以《汉语初级强化教程听说课本》和《成功之路进步篇听和说》为例. [D]. 苏州: 苏州大学.
- 黄夏姣. (2013). 对外汉语初级听力教材对比研究. [D]. 云南: 云南师范大学.
- 孔子学院总部. (2014). 国际汉语教学通用课程大纲. 国家汉办编制. 北京: 北京语言大学出版社.
- 李红印. (2000). 汉语听力教学新论. [J]. 南京大学学报(哲学·人文科学·社会科学).
- 李晓琪主编. (2019). 博雅汉语听说: 初级起步篇 I. [M]. 北京: 北京大学出版社.

- 李晓琪主编. (2019). 博雅汉语听说: 初级起步篇 II. [M]. 北京: 北京大学出版社.
- 刘晶晶. (2016). 《汉语听说入门》和《发展汉语? 初级汉语听说(上)》对比分析研究. [D]. 武汉: 华中师范大学.
- 刘颂浩. (2009). 《对外汉语教学中练习的目的、方法和编写原则》. [J]. 世界汉语教学(第一期).
- 刘珣. (2000). 对外汉语教育学引论. [M]. 北京: 北京语言大学出版社.
- 吕必松. (1995). 对外汉语教学概论(讲义)—听力. [J]. 世界汉语教学.
- 吕必松. (1996). 对外汉语教学概论(讲义). [M]. 国家教委对外汉语教师资格审查委员会办公室.
- 么书君编著. (2011). 发展汉语 初级汉语听力(I). [M]. 北京: 北京语言大学出版社.
- 么书君编著. (2011). 发展汉语 初级汉语听力(II). [M]. 北京: 北京语言大学出版社.
- 田琛. (2020). 初级汉语听力教材之考察—以《汉语听力》和《发展汉语》为例. [D]. 武汉: 华中师范大学.
- 杨庆华. (1995). 在对外汉语教学的定性、定位、定量问题座谈会上的发言. [J]. 世界汉语教学.
- 杨惠元. (2021). 汉语听力说话教学法(第3版). [M]. 北京: 北京语言大学出版社.
- 杨雪梅, 胡波编著. (2019). 汉语听力教程 第一册(第3版). [M]. 北京: 北京语言大学出版社.
- 杨雪梅, 胡波编著. (2019). 汉语听力教程 第二册(第3版). [M]. 北京: 北京语言大学出版社.
- 杨雪梅, 胡波编著. (2019). 汉语听力教程 第三册(第3版). [M]. 北京: 北京语言大学出版社.
- 赵金铭. (1998). 对外汉语教材的评估. [J]. 语言研究与应用.

Author (1) Information (第一作者信息)

	Name and Surname (姓名) : Chanikan Rattanachaipaisankul
	Highest Education (最高学历) : Master of Teaching Chinese to Speakers of Other Languages (MTC SOL)
	University or Agency (任职院校或单位) : Rajabhat Rajanagarindra University
	Field of Expertise (专业领域) : Teaching Chinese as a Second Language
	Address (地址) : 442 Maruphong Road, Namuang subdistrict, Muang district, Chachoengsao province, 24000

Author (2) Information (第二作者信息)

	Name and Surname (姓名) : SHE XIAOXIN
	Highest Education (最高学历) : Master of Education (Curriculum and Instruction)
	University or Agency (任职院校或单位) : Rajabhat Rajanagarindra University
	Field of Expertise (专业领域) : Teaching of Chinese
	Address (地址) : 442 Maruphong Road, Namuang subdistrict, Muang district, Chachoengsao province, 24000